Benchmark Gemeentelijk Groen

Processen groenbeheer

Bijdragen van groen aan klimaatadaptatie en biodiversiteit

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Jaap van Raffe

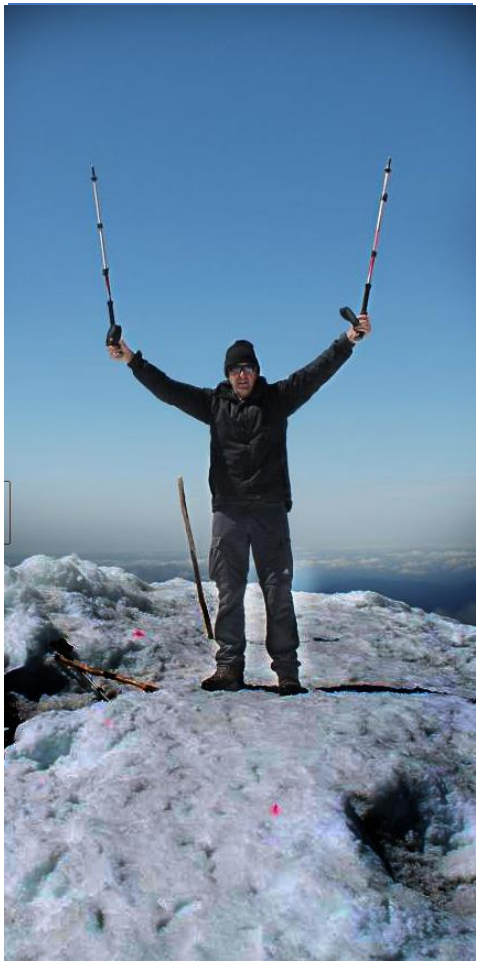

Bouwjaar 1962

Wageningen Environmental Research

Projectleider/onderzoeker beheer bos, natuur en stedelijk groen

- (Mede-)Oprichter Benchmark Gemeentelijk Groen
- Normenboeken NBL en Gemeentelijk Groen
- (Eigenaar/directeur JaTi, Walla Walla en RAFFEN)
- (Auteur thrillers)
- (Toonaangevend geocacher)

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Inhoud presentatie

- Onderzoek
  - Algemeen
  - Doel en Werkwijze
- Resultaten (voorlopig)
  - Baten van groen / Doelen groenbeheer
  - Besluitvormingsprocessen Droogte, Hitte...
  - Tops en Flops/Tips

Benchmark Gemeentelijk Groen

De Benchmark Gemeentelijk Groen (BGG) is een benchmark met kengetallen over gemeentelijk groen en groenbeheer.

Benchmark Gemeentelijk Groen

Belangrijkste producten: Algemene rapportages + Individuele rapportages

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Benchmark Gemeentelijk Groen - Verdieping

Regionale bijeenkomsten
De cijfers ook regelmatig in kleine kring (met een beperkt aantal gemeenten) besproken.

Klantendagen

Aanvullend onderzoek
Kort onderzoek waarbij wordt gefocust op een specifiek onderwerp.

Aanvullend onderzoek - Voorbeelden

2016: Bijdrage van gemeentelijk groen aan andere gemeentelijke beleidsdoelen

2017 bewonersparticipatie

2018 droogte

2019 droogte vervolg

2018-nu: Diagnose

2022: Bijdragen van groen aan klimaatadaptatie en biodiversiteit

Processen / bedrijfsvoering

Doel – kijken naar proceskant

Processen / bedrijfsvoering

Doel – kijken naar proceskant

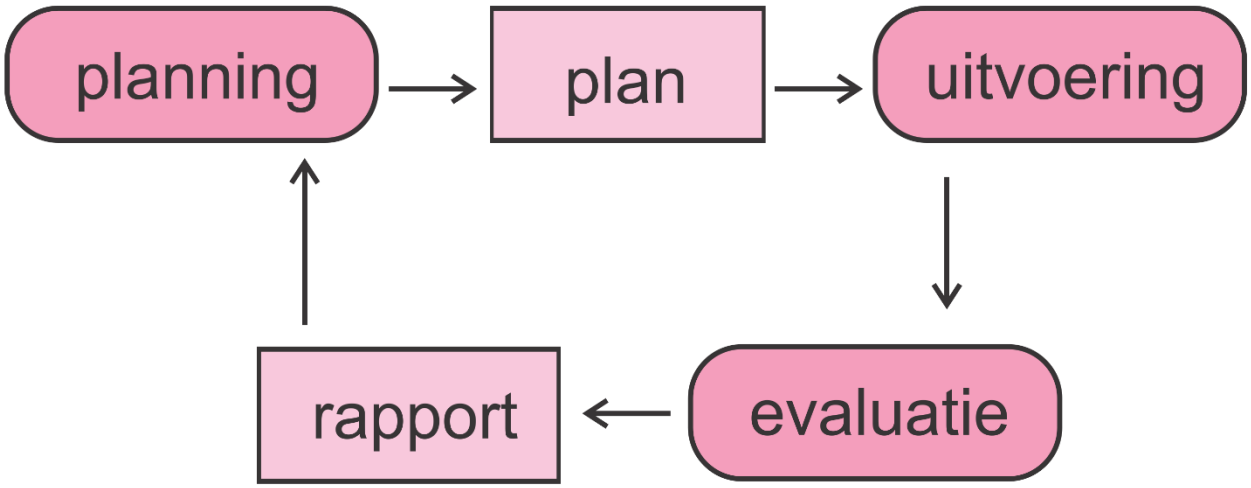

Processen / bedrijfsvoering

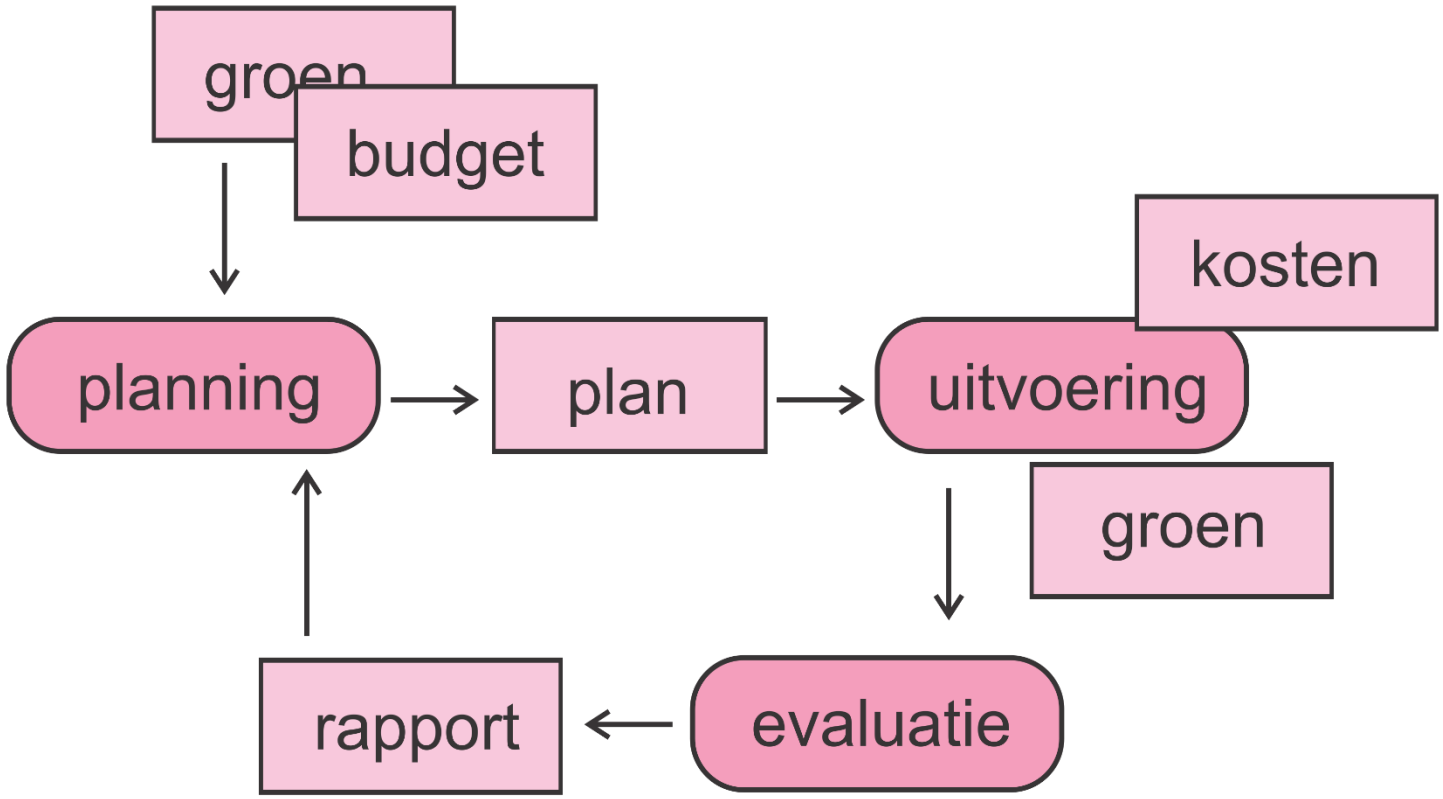

Processen / bedrijfsvoering

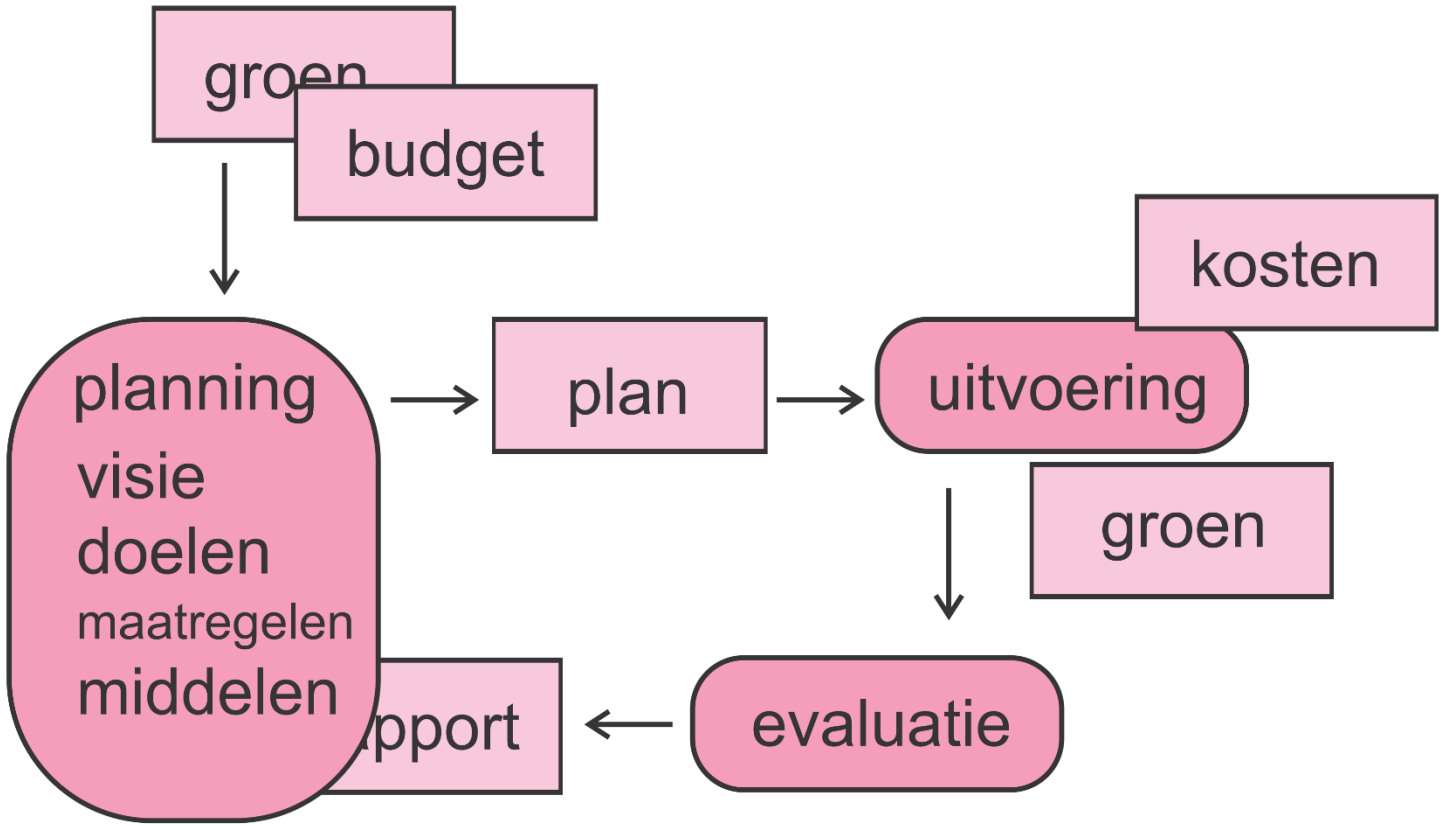

Bijdragen van groen aan klimaatadaptatie en biodiversiteit

Doel – kijken naar proceskant

- Welke hogere doelen (baten) zijn voor gemeenten van belang
- Specifiek voor Droogte, Hitte, Wateroverlast, Biodiversiteit: wordt geprobeerd op een procesmatige manier de doelen te bereiken
- Maatregelen: zijn er mooie voorbeelden (en mislukte projecten)

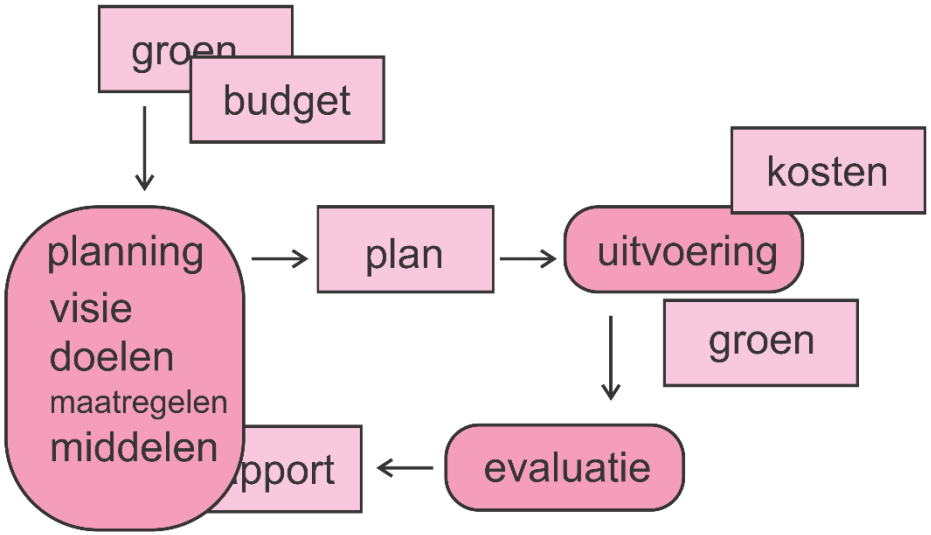

Bijdragen van groen aan ... - Opzet

- Enquête
- Onder alle gemeenten van NL (341)
- Via internet te doen + met bijgevoegd document
- Enquête bestond uit 57 vragen

Bijdragen van groen aan ... - Resultaten

Resultaten en vervolg

- De enquêtes is nu binnen en 61 teruggekregen
- 12 leden en 49 niet-leden,
- 8 docs en 53 www - internetvorm is goed bevallen / hybride vorm wat minder
- Tijd om in te vullen was 15-20 minuten (tot 45 minuten)
- Vandaag presentatie aantal (**voorlopige**) tellingen
- Ervaringen / suggesties?

1. Baten van groen (doelen groenbeheer)

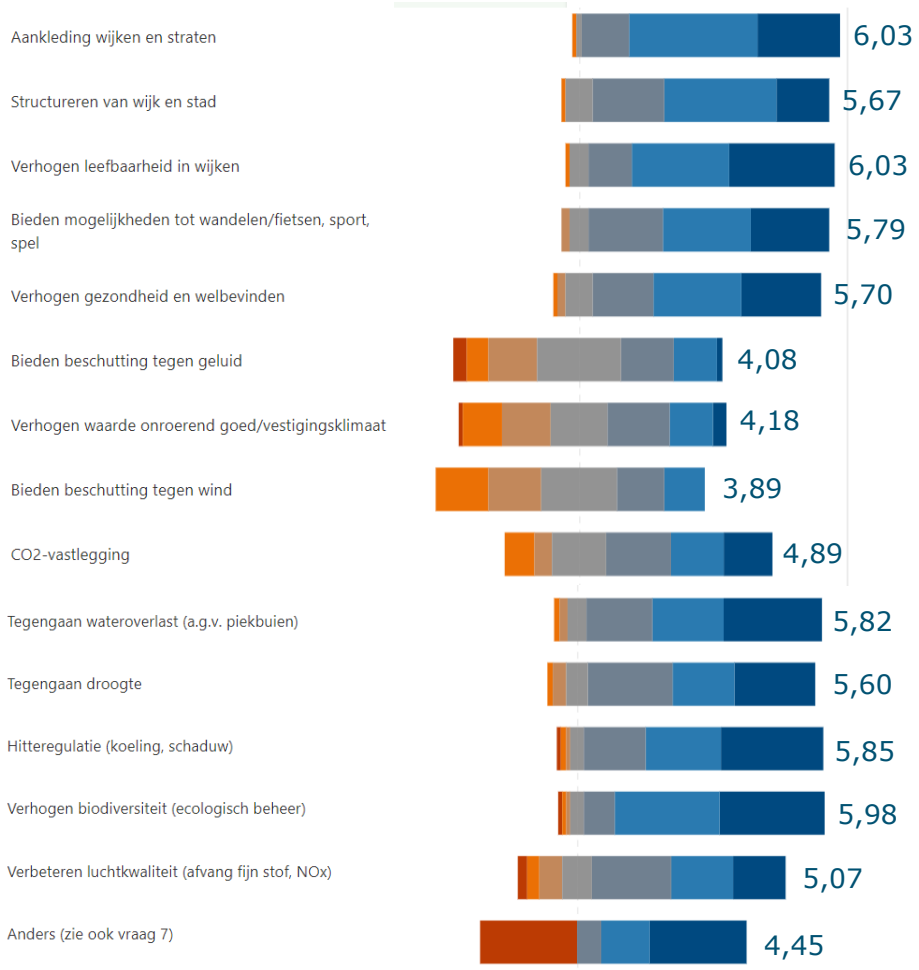

Schaal 1-7

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

2 Droogte, hitte, water, biodiversiteit

A. Wordt gewerkt aan doel

B. hoe procesmatig gebeurt dit

- Is er een visie?
- Zijn knelpunten geïnventariseerd?
- Zijn er doelen?
- Is er een plan?
- Is dat plan uitgevoerd?
- Wordt dat geëvalueerd?

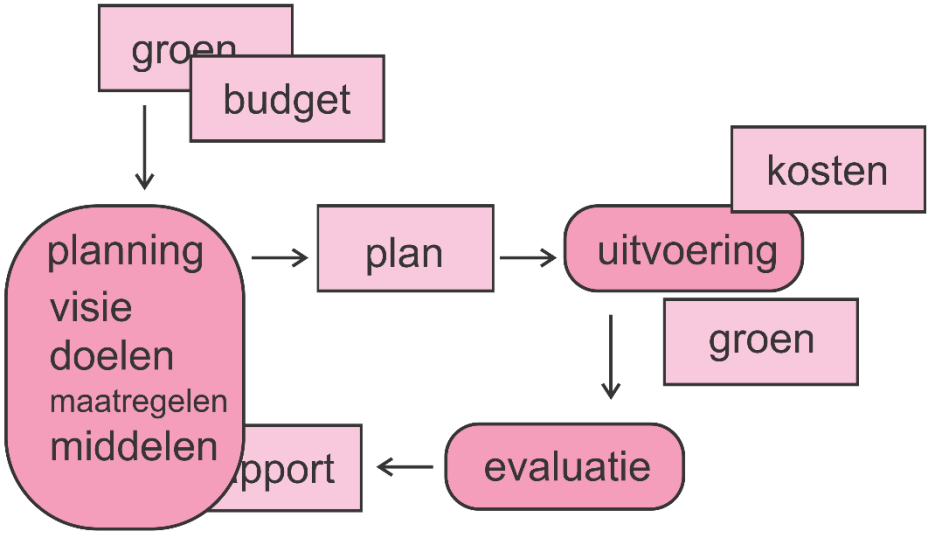

2a Wateroverlast - visie

Heeft uw gemeenten een visie t.a.v. wateroverlast

- Nee	1
- Ja, maar niet vastgelegd	5
- Ja, in beleidsplan	26
- Ja, in rioleringsplan	34
- Ja, in waterparagraaf	15
- Ja, in besluit B&W	13
- Ja, anders	11

2a Wateroverlast - inventarisatie

Heeft uw gemeente in kaart gebracht in welke wijken/buurten/ straten/plekken zich knelpunten voordoen wat betreft wateroverlast?

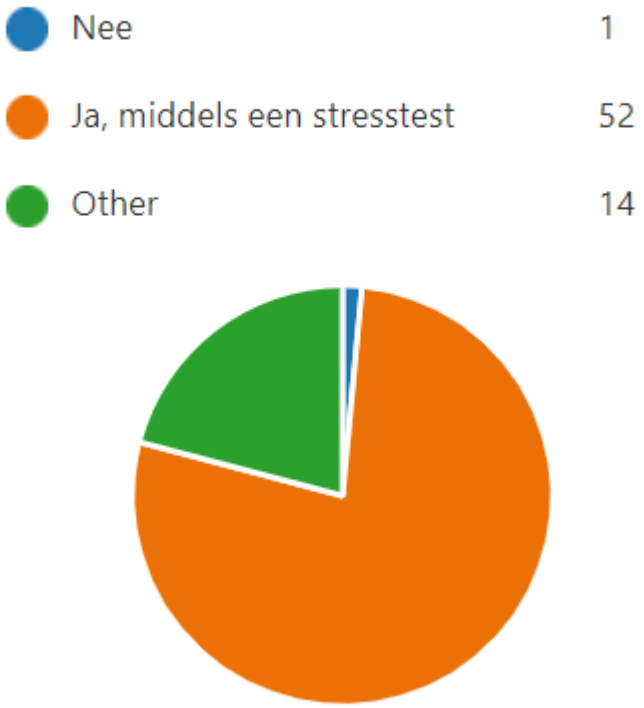

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

2a Wateroverlast - Doelen

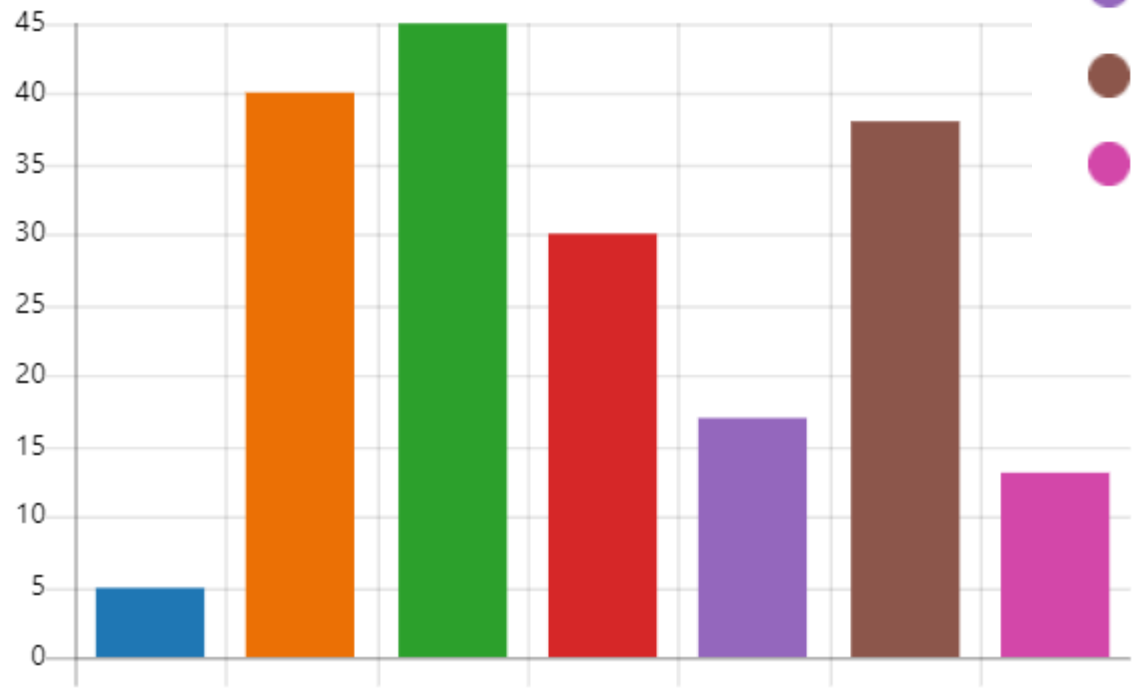

Nee	5
Ja, meer groen in de openbar...	40
Ja, meer wadi's en andere ove...	45
Ja, meer bomen	30
Ja, meer dakparken/dak- en g...	17
Ja, bevorderen van groene tui...	38
Other	13

2a Wateroverlast - plan

Zijn de doelen uitgewerkt in een plan van aanpak, een beheerplan, een inrichtingsplan o.i.d.?

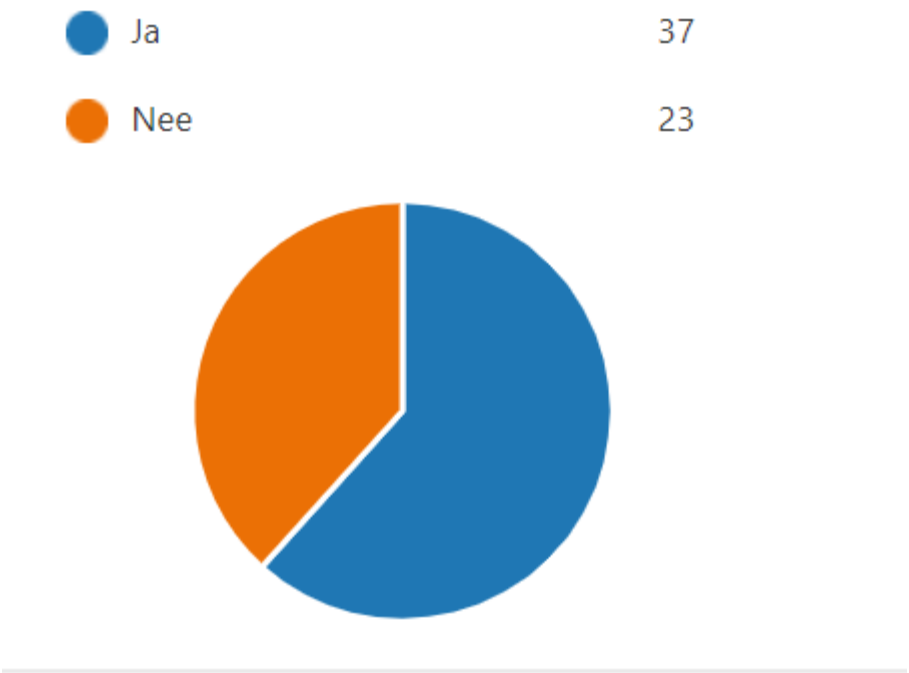

2a Wateroverlast - uitvoering

Is of wordt dat plan daadwerkelijk uitgevoerd?

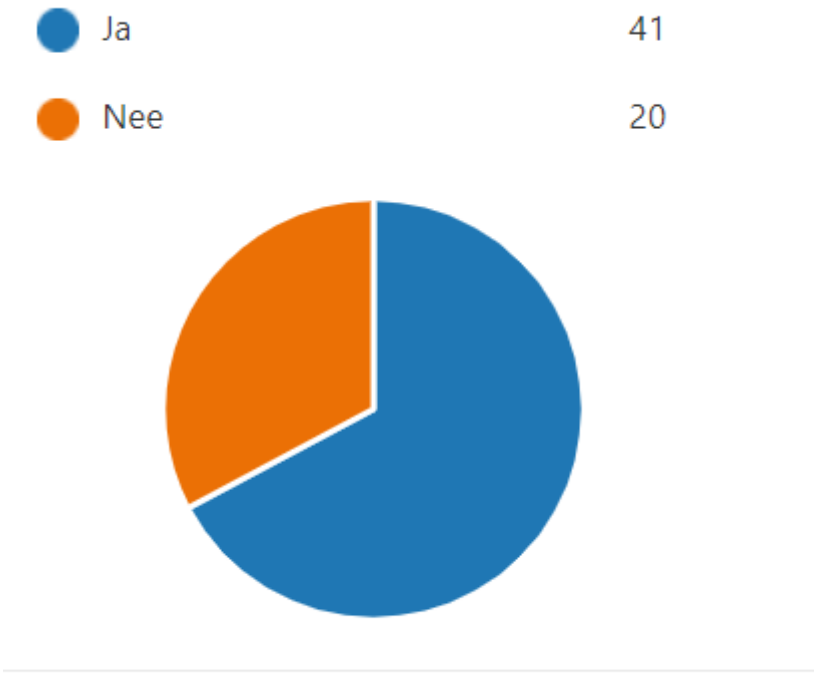

Nee:

- Geen plan
- Toekomst
- Budget

2a Wateroverlast - evaluatie

Is of wordt het resultaat van de uitvoering achteraf beoordeeld (geëvalueerd/gemonitord)?

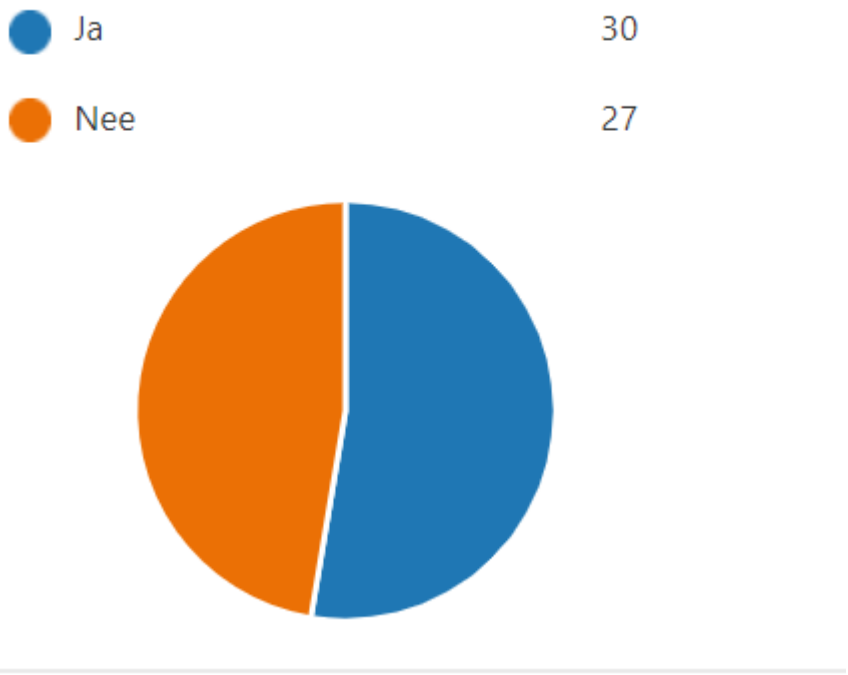

Nee:

- Geen plan
- Niet mogelijk
- Toekomst

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

2a Wateroverlast

1. Heeft visie 59
2. Heeft inventarisatie 56
3. Heeft doelen 56
4. Heeft plan 37
5. Voert plan uit 41
6. Voert evaluatie uit 30

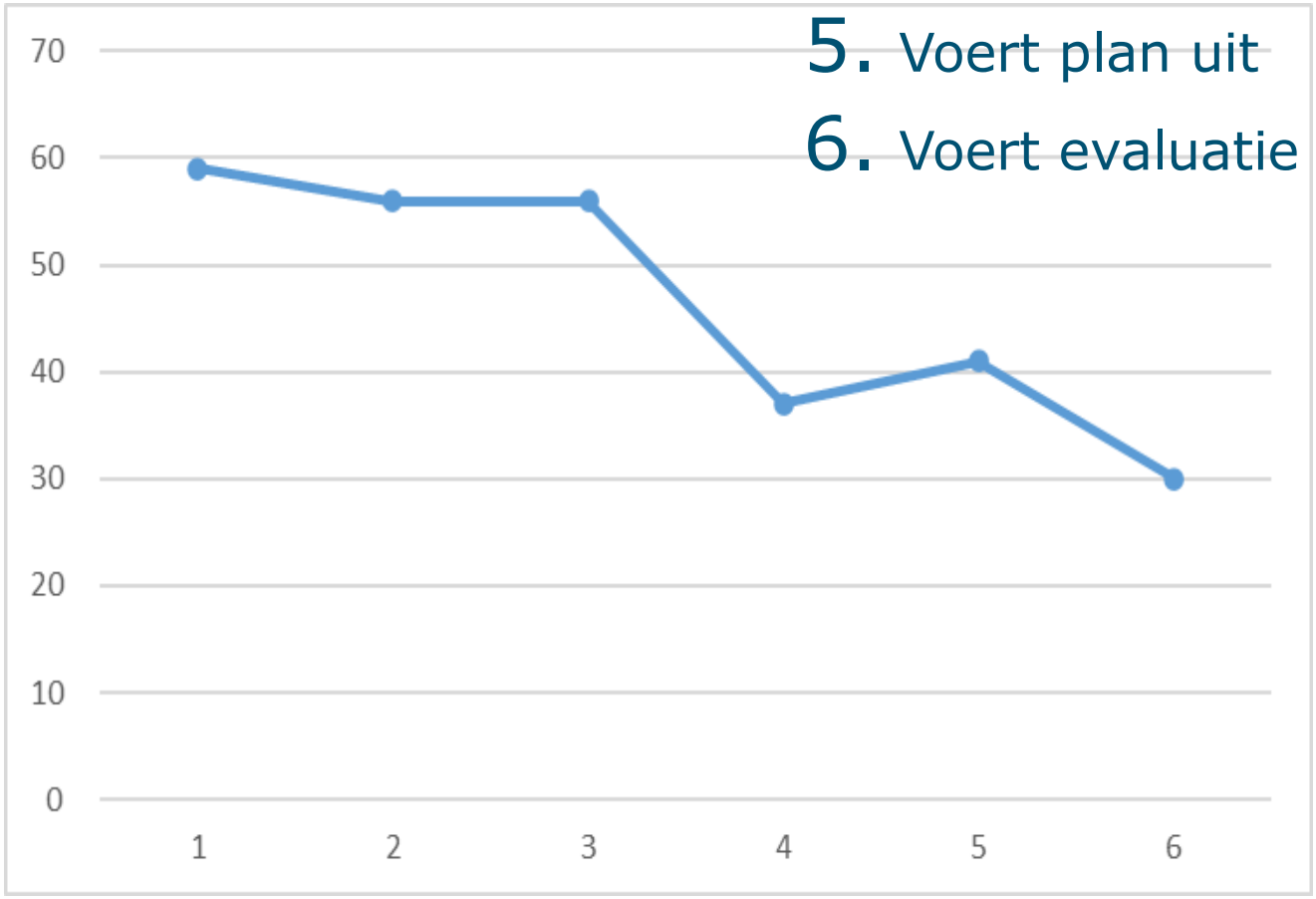

2 Wateroverlast, Droogte, Hitte, Biodiversiteit

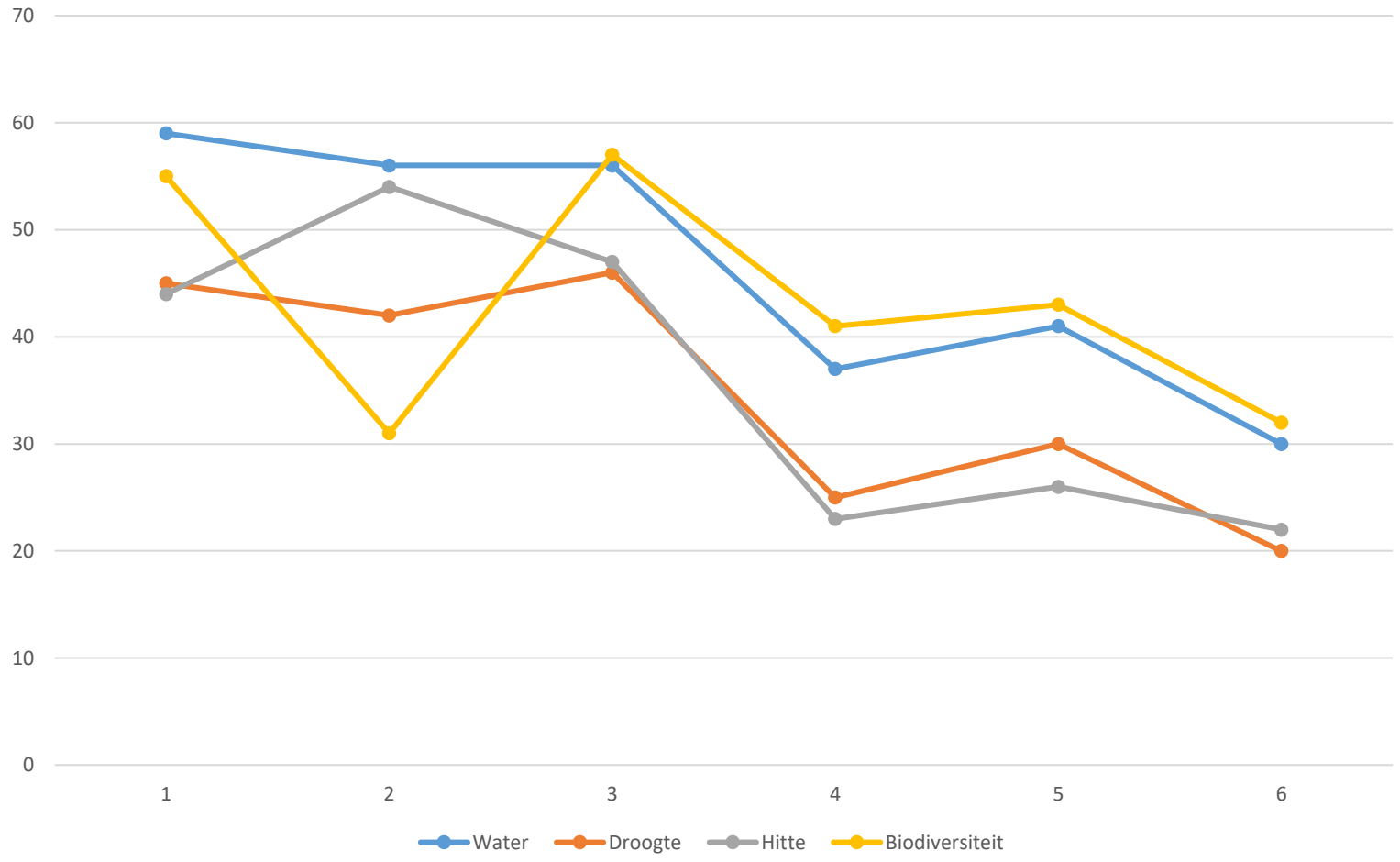

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

2b Droogte - Doelen

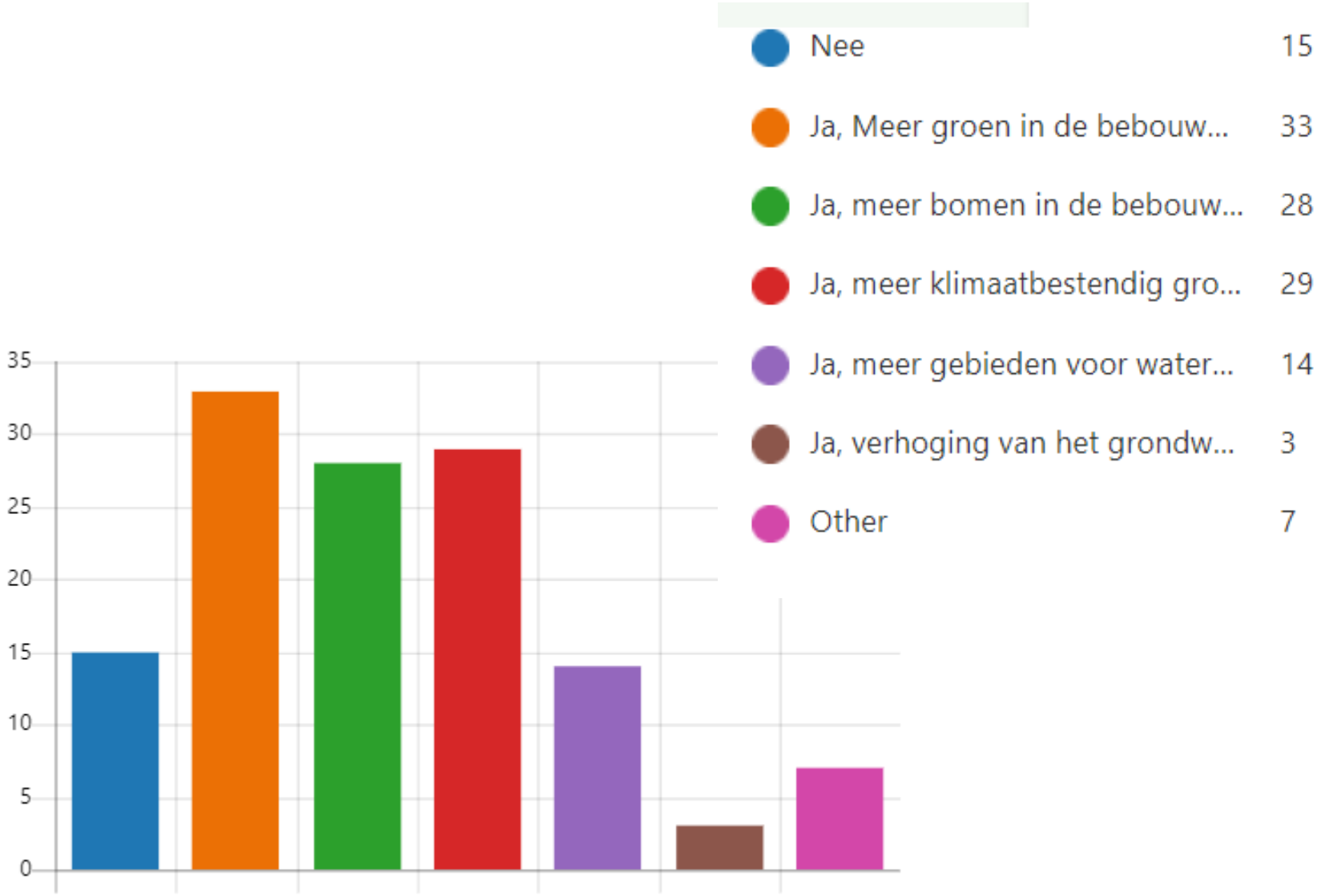

2c Hitte - Doelen

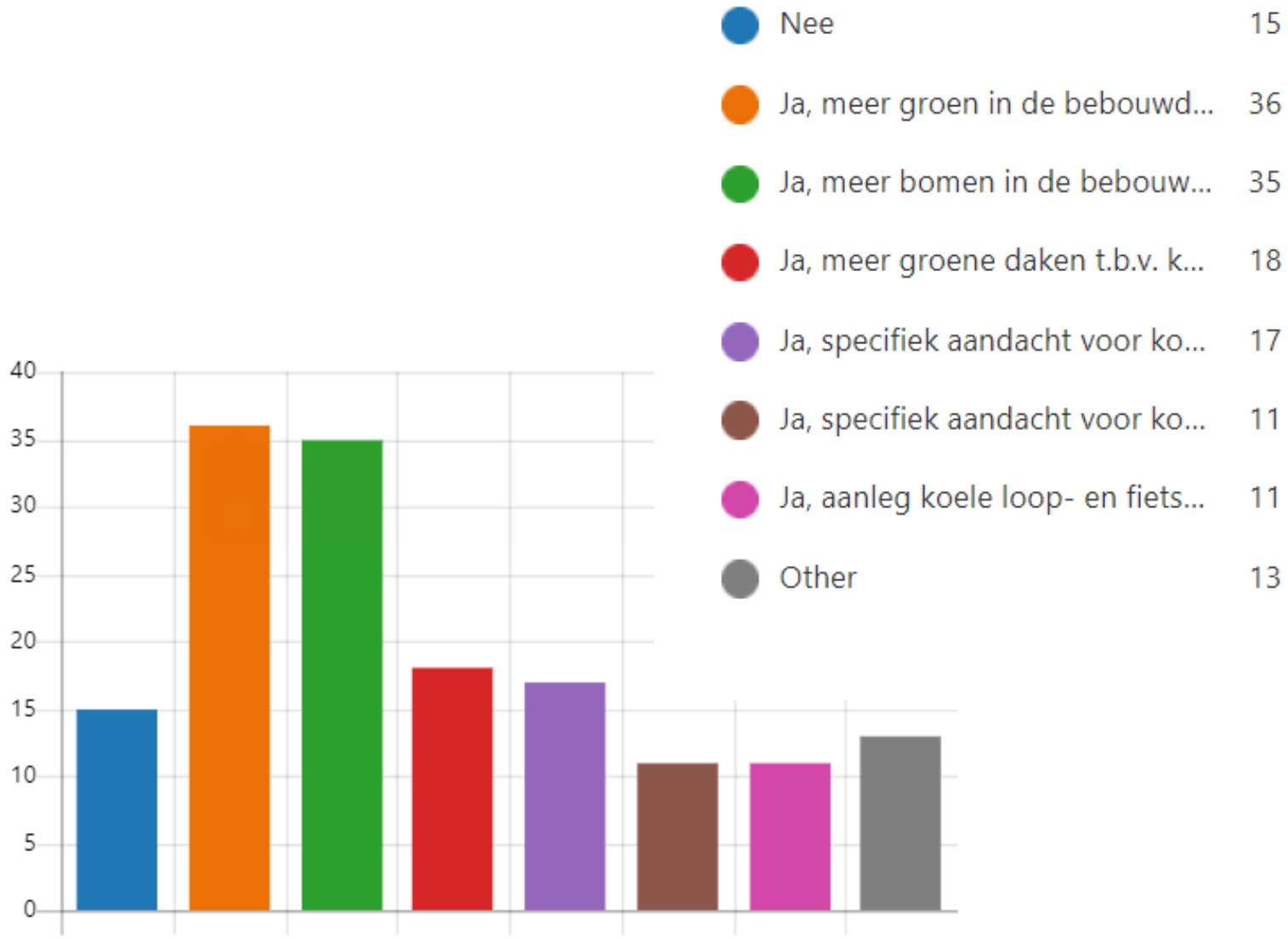

2d Biodiversiteit - Doelen

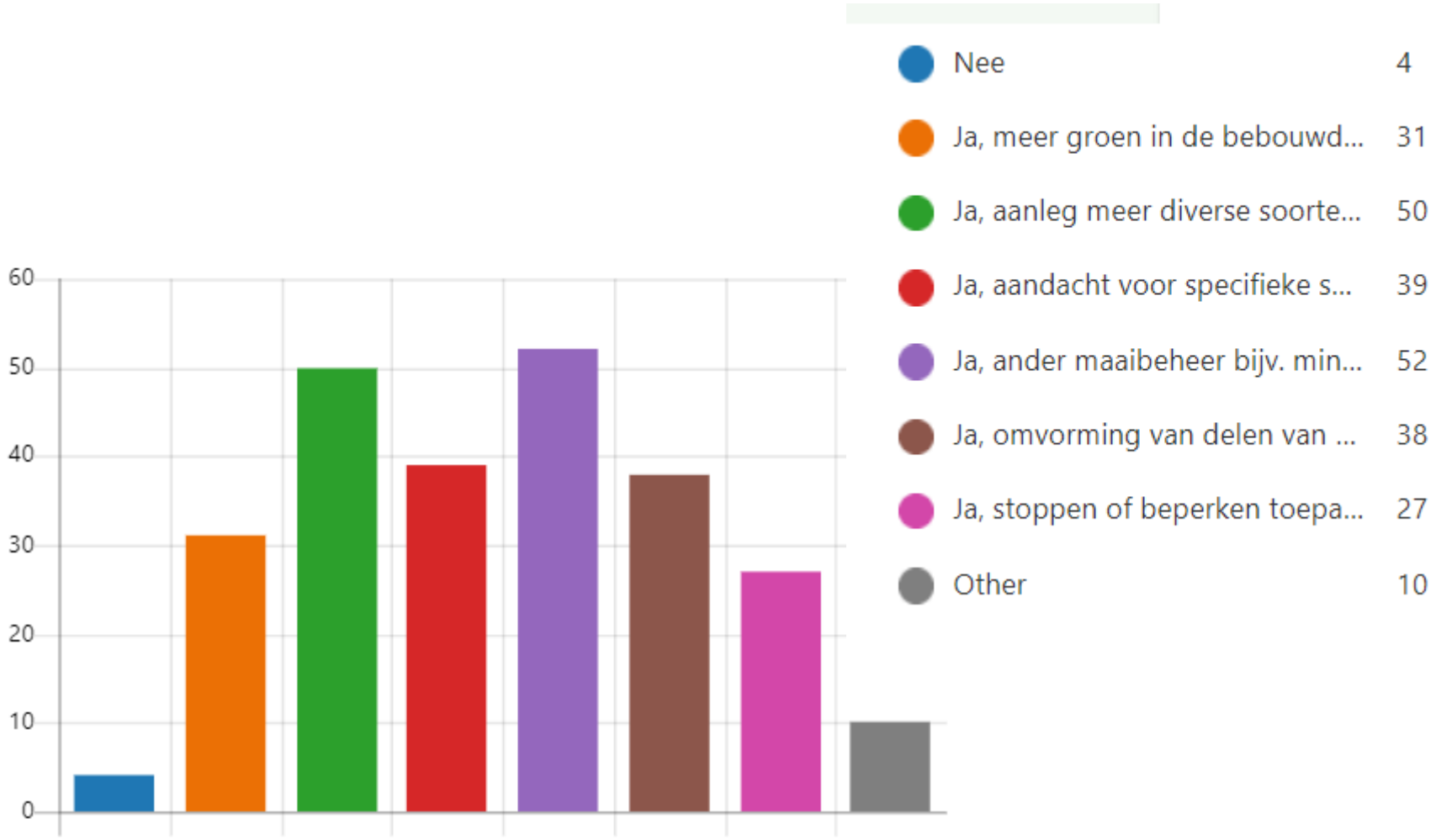

3 Beheer - droogte

Wanneer geeft u extra water aan het groen?

- Bij jonge aanplant
- Als het erg droog is
- Als het nodig is

3 Beheer – Tops en Flops

Welke beslissing/maatregel gericht op het tegengaan van droogte was een bijzonder succes?

En welke beslissing/maatregel had juist geen of weinig resultaat?

3 Tops en Flops - Waterove

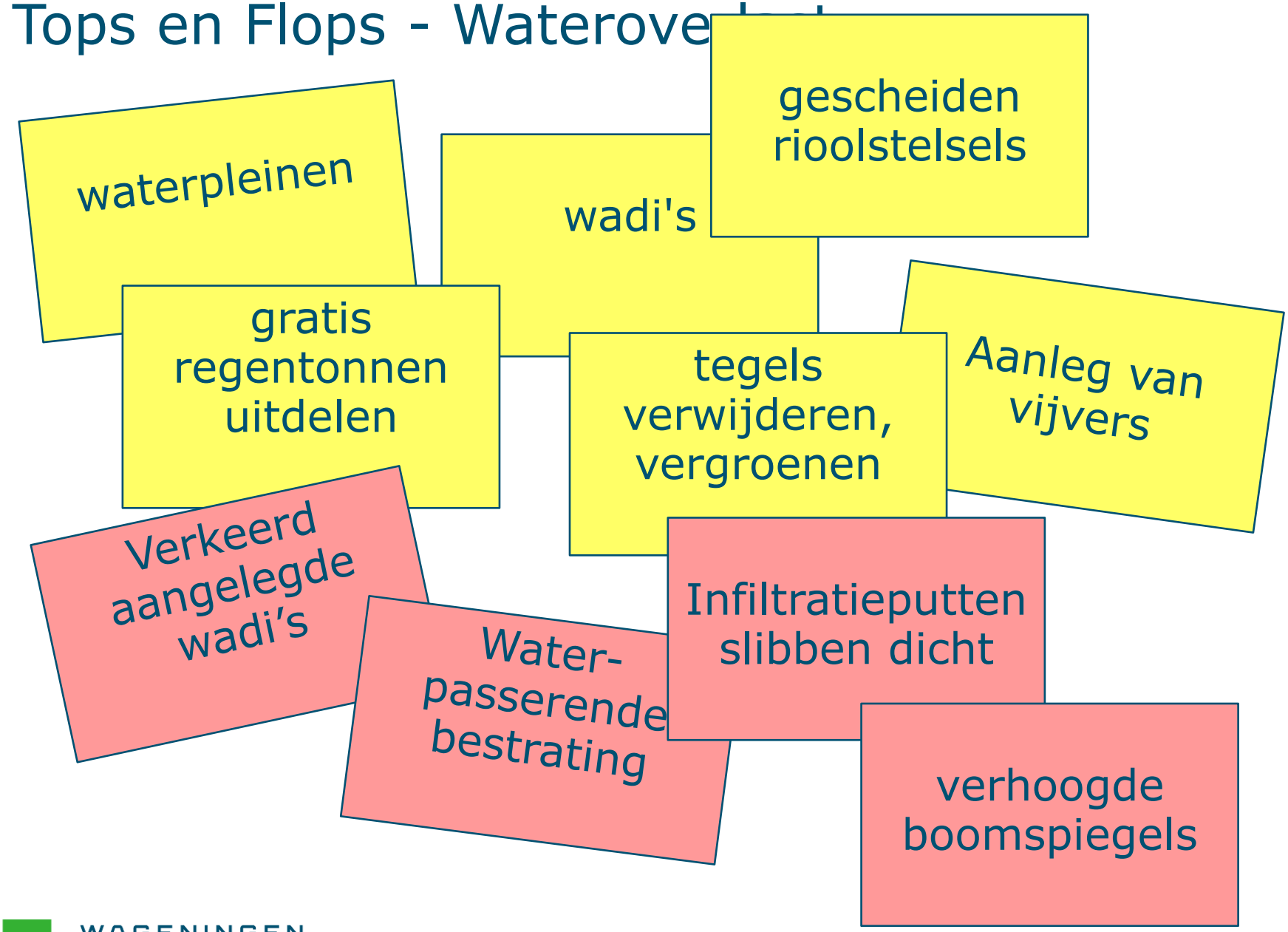

3 Tops en Flops - Droogte

Een juiste type groen + sortiment op de juiste plaats.

Watergeven bomen

Bokashi toepassen in plantsoenen

Peilverhoging door waterschap

Mulchen/herfst blad verwerken

Steenbreek – te weinig deelnames

Aanleg van grote wadi's

Verkeerd aangelegde wadi's

Te laat planten

Bepaalde plantingskeuze

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

3 Tops en Flops - Hitte

Bewustzijn creëren van aanwezigheid koele plekken

Verwijdering overbodige verharding

vergroening

planten van extra bomen

Protesten bewoners (verdwijnen parkeerplekke

het verkeerd planten van bomen in verharding

Groene daken.

3 Tops en Flops - Biodiversiteit

Gefaseerd maaien

minder maaien

meer inzetten van vaste planten

Gebruik van meerdere Boomsoorten in dezelfde straat

de bijenbaan

Insecten-netwerk Súdwest-Fryslân

Inzaaien van kruiden-mengsels blijkt lastig

Minder gazon, meer gras

Klimatuin

Zeer extensief beheer in bosplantsoenen

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Samenvatting

- Gemeenten vinden veel functies belangrijk
- Veel gemeenten werken zeer professioneel van visie naar resultaat
- Veel gemeenten hebben inmiddels voor andere gemeenten nuttige ervaringen

Vervolg

- Nog wat extra onderzoek (Tops/flops)
- Verder analyse
- Maken rapport met alle resultaten (januari)
- Nieuwsbrief

Een fontein van informatie over het groen

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Zijn er nog vragen?

Jaap van Raffe

Jaap.vanraffe@wur.nl

0317-484996

www.benchmarkgroen.nl

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH